

בד"מ 1/4/22

המשנה למנכ"ל משרד הבריאות נ' דר' אחמד אבו סאלח

מדינת ישראל

בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק בד"מ 1/4/22

תאריך: 21.06.2022

בפני חברי הועדה:

דר' תהאני זועבי – יו"ר, נציגת המנהל הכללי

דר' חיים נוימן – נציג הסתדרות רופאי השיניים

עו"ד משה ארד – נציג היועץ המשפטי לממשלה

הקובל:

המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות

ע"י ב"כ עוה"ד נעה מרגליות

נ ג ד

הנקבל:

דר' אחמד אבו סאלח

ע"י ב"כ עוה"ד עדן נחום

דין וחשבון לפי סעיף 48(ג)

לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש] התשל"ט-1979

1. בתאריך 14.04.2022 הגיש הקובל כתב קובלנה מתוקן (להלן: "הקובלנה") נגד הנקבל לפיו הורשע הנקבל בבית משפט השלום בקרית שמונה בעבירות של הטרדות מיניות ומעשים מגונים ב-4 עובדות שלו ובכך גילה התנהגות שאינה

הולמת מורשה לריפוי שיניים, כאמור בסעיף 45(1) ו-5) לפקודת רופאי השיניים
[נוסח חדש] התשל"ט – 1979 (להלן: "הפקודה").

2. ביום 16.06.2022 התכנסה וועדה זו ובמסגרת הדיון, הודה הנקבל בעבירות
המיוחסות לו בכתב הקובלנה.

3. פרטי הקובלנה

א. הקובלנה מפנה למעשה לכתב האישום לפיו הואשם הנקבל וכן להכרעת
הדין בסופו של הדיון בבית המשפט בתיק מס' 21352-04-16 בה הורשע
הנקבל בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ב. ע"פ כתב האישום, העסיק הנקבל 4 עובדות במרפאתו ובמהלך עבודתן אצלו
נהג לפגוע בהן מינית.

ג. באישום הראשון לגבי העובדת הראשונה .. הואשם הנקבל בין השאר בכך
ש"נהג.. לעיתים תכופות לחבק את ל.מ. כשהוא ניצב מאחוריה וכן נהג
לנשקה על צווארה או בסמוך לפיה, לעיתים תוך שהוא אוחז בה עד
שהייתה מצליחה להדוף אותו ולהרחיקו מפניה". עוד הואשם הנקבל בכך
ש"נהג לגעת בישבנה של.. ללטפו באצבעותיו ואף לצבוט אותה בישבנה
וגם זאת חרף התנגדותה ובקשותיה שיחדול ממעשים אלה".

ג. באישום השני לגבי העובדת .. הואשם הנקבל בין השאר כי "נהג לחבק
את.. לנשק אותה פעמים רבות כשלעיתים אף ניסה לנשקה על שפתייה
אך בתגובה .. הייתה זזה במהירות ומרחיקה אותו מפניה, מביעה את
מורת רוחה בגין המעשים ומבקשת שיחדול".

ד. באישום השלישי לגבי העובדת.. הואשם הנקבל בין השאר בכך ש"לאורך
כל התקופה הרלוונטית, נהג הנאשם לחבק ולנשק את .. לעיתים על
בגבול השפתיים וכן נהג לטפוח על ישבנה". עוד מואשם הנקבל באישום
זה בכך שנשק את העובדת על שפתייה וכן הפנה אליה הערות מיניות.

ה. באישום הרביעי מואשם הנקבל בין השאר בכך שהעסיק את ... במרפאתו
ובמהלך העסקתה "נהג הנאשם לחבק ולנשק את .. לעיתים על גבול
השפתיים, בטענה כי ברצונו להרגיש 'פתוח' עמה על מנת שלא יהיו
מתחים..".

ו. הנקבל כפר באישומים שנגדו ולפיכך התנהל דיון להוכחות שבסופו הורשע
הנקבל בכל האישומים וסעיפי האישום שבכתב האישום בהכרעת הדין מיום
05.08.2020.

ז. נוכח האמור, הוגשה כנגד הנקבל קובלנה שתוקנה כאמור ולפיה גילה
התנהגות שאינה הולמת מורשה לריפוי שיניים כאמור בסעי' 45(1) לפקודה.

4. הועדה

חברי הועדה: דר' תהאני זועבי – יו"ר, נציגת המנהל הכללי, דר' חיים נוימן – נציג הסתדרות רופאי השיניים ועו"ד משה ארד – נציג היועץ המשפטי לממשלה מונו ע"י שר הבריאות לדון בקובלנה.

5. הדיון

א. הדיון התקיים ביום 16.06.2022 ומיד עם תחילתו הודיע הנקבל כי הוא מודה בפרטי העבירות המיוחסות לו בכתב הקובלנה ולפיכך המליצה הועדה בו ביום להרשיע את הנקבל בעקבות הודאתו, ונותרה שאלת ההמלצה בדבר אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל.

ג. מטעוני ב"כ הקובל לעונש, עולה כי הקובל מבקש להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של ביטול רישיונו של הנקבל ולחלופין להתלות את רישיונו לתקופה ארוכה.

ד. מנגד טענה ב"כ הנקבל כי יש להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישיונו לתקופה של 9 חודשים כאשר מתוך תקופה זו יש להפחית את התקופה בה הנקבל לא עסק כרופא שיניים עקב מעצרו וההגבלות שהוטלו עליו במסגרת ההליך הפלילי ובסה"כ תקופה של 9 חודשים. בסיכום הכללי מבקשת ב"כ הנקבל כי בפועל לא יותלה רישיונו של הנקבל.

ה. בטיעוניה לאמצעי המשמעת טענה ב"כ הקובל כי הנקבל תכנן מראש את הפגיעות במתלוננות ועשה הכנה לכך. הנקבל לא נתן הסבר מניח את הדעת לסיבת העסקתן של המתלוננות אצלו במרפאתו, מה עוד שבעדותו בהליך הפלילי טען כי למעשה לא היה זקוק להן. (ראה העמ' השביעי להכרעת הדין ש' 4-1). כמו כן ראה דברי כב' הש' בעמ' 21 להכרעת הדין: "תמיהה זו מקבלת משנה תוקף לאור העובדה כי הנאשם אף בחר להמשיך להעסיקן חרף אמירותיו החד משמעיות כי לפחות שלוש מהן כלל אינן מתאימות לעבודה..."

ו. עוד מוסיפה ב"כ הקובל כי מעשיו של הנקבל כלפי המתלוננות הן בגדר מעשים דומים כפי שנקבע ע"י ביהמ"ש (ראה עמ' 18-11 להכרעת הדין) בעמ' 18 להכרעת הדין בו קבע כדלקמן: "מכל המקובץ עולה, כי מלבד מתן האמון שמצאתי ליתן בגרסאות כל אחת מן המתלוננות, היה שמתווסף לכך חיזוק ראייתי ממשי בדמות 'מעשים דומים', באופן שכל עדות מחזקת את רעותה."

ז. לדברי ב"כ הקובל, במעשיו של הנקבל היה תחכום רב שכתוצאה ממנו הצליח להשיג את זממו ולבצע במתלוננות את שיוחס לו בכתב האישום.

ח. ב"כ הקובל הפנתה את הוועדה לשורה של פסקי דין של בתי המשפט וכן להמלצות של ועדות משמעת.

ט. בעניינו של ד"ר ליביו לאור נקבע כי בדיון לעניין העונש ו/או באמצעי המשמעת שיש להטיל על רופא שעבר עבירת משמעת, יש להביא בחשבון את הצורך בהגנה על אינטרס הציבור ואימון הציבור. במערכת הרפואית בכלל ובציבור הרופאים בפרט.

י. בעניינו של ד"ר מייסון נקבע כי הרופא ביצע מעשה מגונה בכח במטופלת אשר לאחר מעשיו אושפזה בבית חולים פסיכיאטרי. ביהמ"ש הטיל על הרופא עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. בעקבות הרשעת הרופא בבית המשפט הוגשה קובלנה בעניינו ואז הגיעו הצדדים דהיינו ב"כ הקובל וב"כ הנקבל להסדר טיעון לפיו יושתו על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישונו למשך חודשיים בלבד. הוועדה לא קיבלה את ההסדר הנ"ל והמליצה על התליית רישונו לתקופה של 4 חודשים. עוד המליצה הוועדה כי מתקופת ההתלייה תנוכה תקופת ההתלייה בה נאסר על הנקבל לעסוק ברפואה, כך שבפועל רישונו לא יותלה.

יא. כב' השופט סטרשנוב לא קיבל את המלצת הוועדה והטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישונו לתקופה של שלוש שנים.

יב. בעניינו של ד"ר מישל ביטאר רופא אורטופד שביצע מעשים מגונים בנסיבות מחמירות בשלוש ממטופלותיו נדון בביהמ"ש המחוזי בנצרת ל-9 חודשי מאסר בפועל ובערכאת הערעור הופחת העונש לתקופת מאסר של 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות. הומלץ ע"י וועדת המשמעת בהחלטת רוב, להטיל על הנקבל התליית רישונו לתקופה של 3 שנים. כב' השופט זילר ז"ל, לא קיבל את ההמלצה האמורה והטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישונו לתקופה של 5 שנים. בערעור שהגיש הנקבל, הופחתו 8 חודשים והעמידו את תקופת ההתלייה על 52 חודשים.

יג. בעניינו של ד"ר אלכסנדר ז'וקוב נדון הנקבל לששה חודשי מאסר מתוכם שלושה חודשי מאסר בפועל ושלושה חודשי מאסר בעבודה צבאית. ד"ר ז'וקוב ביצע ב-7 חיילות מטופלות, מעשים מגונים "בין היתר דרש מהן להסיר פרטי לבוש שונים, הכניס את ידו מתחת מכנסיהן ותחתונייהן של החיילות, שלא לצורך, וכן לחץ ונגע באבר המין שלהן".

יד. בעקבות ההרשעה הנ"ל הוגשה כנגד הנקבל קובלנה בבית הדין למשמעת וזו נדונה בפני וועדת משמעת שהמליצה על התליית רישונו לתקופה של 10 שנים. המלצה זו אומצה ע"י כב' השופט סטרשנוב בהחלטתו מיום 18.05.2016.

טו. ד"ר אלפרד סוסאן הורשע בעבירות של מעשים מגונים בשתי מטופלות. בין היתר, נגע הנקבל באיברים מוצנעים של המתלוננות, נישק אותן, נגע בחזיהן ואף הציע להן להתמסר לו בתמורה לטיפול שיניים חינם. בעקבות ההרשעה נדון לששה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וכן לשנים עשר חודשי מאע"ת. כמו כן הושתו עליו פיצויים למתלוננות בסך של 100,000 ₪ לאחת ו-30,000 ₪ לשנייה.

טז. בעקבות הרשעתו, הוגשה כנגד ד"ר סוסאן קובלנה. במסגרת הקובלנה הודיע הנקבל כי אין הוא מתכוון לעסוק ברפואה ולפיכך בוטל רישונו לצמיתות. יש לציין כי לאותו נקבל הייתה הרשעה קודמת באינוס.

יז. בעניינו של ד"ר מסעוד מחמיד, הוגש כתב אישום בגין מעשים מגונים. ע"פ כתב האישום הורה הנקבל למתלוננת, מטופלת שלו, "לעמוד מול מיטת הטיפולים כשגבה מופנה אליו, ולהוריד מעט את מכנסיה. לאחר מכן, החל הנקבל למשוש את גבה של המתלוננת והפשיל עוד את מכנסיה, בשלב מסוים, פתח הנקבל את רוכסן מכנסיו, שלף את איבר מינו והחל לחכך אותו בעכוזה של המתלוננת". עם הרשעתו נדון הנקבל בביהמ"ש לחמישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, שבעה חודשי מאסר ע"ת, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצויים למתלוננת בסך 25,000 ₪.

יח. לאחר הרשעת הנקבל הוגשה כנגדו קובלנה, וועדת המשמעת המליצה על התליית רישונו של הנקבל לתקופה של שלוש שנים בניכוי התקופה בה הוקפא רישונו של הנקבל באופן שהתתליה תעמוד בתוקף לתקופה של כחודש מיום מתן החלטתו של כב' השופט סטרשנוב שאימץ את ההמלצה.

יט. לנוכח כל התקדימים שלעיל, עתרה ב"כ הקובל לביטול רישונו של הנקבל שבפנינו וכן עתרה להורות על פרסום ההמלצה שתניתן ע"י וועדה זו.

כ. מנגד וכאמור, עתרה ב"כ הנקבל להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של 9 התליה שחופף לתקופה בה נמנע ממנו מלעבוד במקצועו עקב החלטות ביהמ"ש.

כא. בטיעוניה טוענת ב"כ הנקבל כי מעשיו המתוארים בכתב האישום, עומדים ברף התחתון של עבירות המין ואין להשוותן לעבירות של אותם רופאים שעניינם הובא בפני הוועדה ע"י ב"כ הקובל.

כב. ב"כ הנקבל הפנתה את הוועדה להחלטת כב' הש' זיילר ז"ל בעניינו של ד"ר שלוה פיצ'חאדזה שם הטיל על הנקבל אמצעי משמעת של ארבע שנות התליית רישיון בשל עבירות מין חמורות בהן הורשע הנקבל ושביגין הוגש כנגדו כתב אישום ובו 15 פרטי אישום על עבירות מין כאמור וכן עבירות של זיוף מסמך, התעללות ועוד כל זה בניצול מעמדו של הנקבל כמפקד וקצין ואשר נמשכו זמן רב.

כג. בעניינו של ד"ר ישראל גלעדי אליו הפנתה ב"כ הנקבל את הוועדה נדון הנקבל לשלשה חודשי התליית רישיון בשל מעשה מגונה שביצע בסייעת במרפאתו עת נגע בישבנה וכאשר הסתובבה ע"מ להרחיקו נגע ליטף ומישש את גופה מעל לבגדיה. זאת לנוכח המלצת הוועדה ואימוץ המלצה זו ע"י כב' הש' בדימוס סטרשנוב.

כד. באשר לנסיבותיו האישיות של הנקבל טענה ב"כ כי הנקבל לא יכול היה לעבוד במשך 9 חודשים בשל הגבלות שהוטלו עליו ע"י ביהמ"ש.

כה. עוד נטען כי הנקבל סובל ממחלות קשות כגון סכרת, אי ספיקת כליות ועוד.

כו. בנוסף טענה כי למרות צו איסור פרסום פורסם עניינו של הנקבל ואף נעשה בכך שימוש כנגדו בהיותו פעיל חברתי ברמת הגולן ונגרמה לו פגיעה תדמיתית גם כאשר נשוא פעילותו החברתית אינה קשורה לעבירות אותן ביצע אלא פעילות לטובת ותועלת הציבור.

כז. עוד הפנתה ב"כ הנקבל את הוועדה לחו"ד בהערכת מסוכנותו של הנקבל שנעשתה ביום 30.05.2022 בה נמצא כי מסוכנותו של הנקבל נמוכה. מעיון בחווה"ד עולה כי "הוא מגלה מודעות לאורח החיים שניהל אשר יצר הזדמנויות למציאת קורבנות פוטנציאליים לביצוע עבירות המין, מודע לתחושות שהתלוו לביצוע העבירות, מגלה מודעות למניעים לביצוע העבירות, לוקח אחריות מלאה על מעשיו .." (עמ' 17).

כח. הנקבל עצמו ביקש לומר את דברו בפני הוועדה ומשניתן לו הביע את חרטתו על מעשיו, ביקש את סליחת המתלוננות וסיפר כי הוא חולה כאמור וכי הוא סובל ממחלות אלה עד היום. עוד טען הנקבל כי הוא נמצא בטיפול רצוף אצל ד"ר גיא בק מזה זמן וכי בכוונתו להמשיך כך.

6. המלצת הוועדה

א. בפתח הדברים ראוי לציין כי מעשי הנקבל כפי שהובאו בכתב האישום ואשר הודה בהם בפני הוועדה, חמורים הם בכל קנה מידה וכל שכן כאשר מדובר ברופא שיניים שחזקה עליו שיהג ויתנהג ללא רבב. התנהגות זו של הנקבל פוגעת בערכי המקצוע והאמון שהציבור אמור לתת במקצוע הרפואה. ואכן מערכת השיקולים בדין המשמעתי שונה מזו שבדין הפלילי, ועיקר תכליתו שמירה על מקצוע הרפואה ואמון הציבור בעוסקים בו.

ב. יחד עם האמור יש לשקול גם את נסיבותיו האישיות של הנקבל כפי שהוזכרו לעיל. עוד יש להתייחס לעובדה שהנקבל לא עבד כ-9 חודשים בשל ההגבלות שהוטלו עליו.

ג. לאמור לעיל יש להתייחס גם לזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום. אין בכך כדי להביע עמדה באשר להימשכות הליכים או להטלת אחריות על הקובל אלא שלגבי הנקבל מדובר בזמן רב שחלף ועימו הנזקים שנגרמו לפרנסתו (נאלי' למכור נכס שבבעלותו לצורך קיום המשפחה), לבני משפחתו וכן לפעילותו החברתית.

ד. עוד סבורה הוועדה כי יש, כעקרון, לשאוף לאחידות באמצעי משמעת ככל שניתן במקרים דומים. לנוכח האמור ובהתייחס לסוג העבירות בהן הורשע הנקבל למול העבירות בהן הורשעו הרופאים האחרים בתקדימים שהובאו ע"י ב"כ הקובל, נראה לנו כי אין להשוות בחומרת העבירות אף שזו וכאמור חמורה בעינינו, אך קלה היא

בהשוואה לעבירות האחרות שבוצעו כנגד מטופלות ושכשלעצמן נמצאות ברף גבוה הרבה יותר מאלו שבהן הורשע הנקבל.

ה. זאת ועוד, בתקדימים שהובאו בפנינו, ניתן אף למצוא כאלה בהן העבירה הייתה חמורה ולמרות זאת מצא ב"כ הקובל באותו דיון להסכים להסדר טיעון לפיו יוטלו על הנקבל אמצעי משמעת קלים יחסית.

ו. לאור האמור ובשים לב לטיעוני הצדדים ומצבו האישי של הנקבל אנו ממליצים להטיל עליו אמצעי משמעת של 15 חודשי התליה בניכוי 9 חודשים בגין התקופה בה לא יכול היה לעסוק במקצועו כך שבפועל ירצה 6 חודשי התליה.

ד"ר תהאני זועבי – יו"ר, דר' חיים נוימן – חבר עו"ד משה ארד

חבר